

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειμενόν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932 —
ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμὲς 100, Ἐξά-
μηνη δραχ. 55, Τρίμηνη δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ φράγκα γαλλικὰ 60,
ἑξαμηνιαία 35 καὶ τρίμηνη 20.

ΑΜΕΡΙΚΗΣ: Ἐτησίᾳ δολλάρια 4, ἑξαμηνιαία 2
καὶ τρίμηνη 1.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β', — Τόμος 40ὸς

Ἀθήναι 6 Μαΐου 1933

Ἔτος 55ον. — Ἀριθ. 23

Η ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΤΗΣ ΜΠΕΤΤΥ

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ ΕΥΔΟΧΙΕ ΔΥΡΥΙΣ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον —

Ὁ Ριχάρδος διασκέδαζε μαζί της καὶ τοῦ ἔκανε γοῦστο νὰ τὴν ξεσηκώσῃ, ἀκόμη περισσότερο.

— Ἐλπίζω, παπαγαλάκι, ἔλεγε — ἡ Μπέττυ εἶχε συνηθίσει πιά αὐτὸ τὸ παρατσούκλι, καὶ δὲν πειραζόταν, ἐλπίζω ὅτι ἡ αὐριανή μας ἡμέρα θὰ εἶναι ἀκόμη πὺρ ὠραία ἀπὸ τὴν σημερινή. Θυμᾶσαι ὅτι μοῦ ἔχεις ἀναθέσει νὰ αγοράσω τὰ μουσικὰ ὄργανα ποὺ χρειάζονται γιὰ τὸ σπίτι σου.

— Ναί, κύριε, εἶπε τὸ παιδί μὲ μάτια ποὺ ἔλαμπαν ἀπὸ εὐχαρίστηση.

— Θὰ αγοράσουμε τόσα ποὺ νὰ γεμίσουμε ὅλο τὸ σπίτι. Θὰ μπορῇς νὰ δώσης συναυλίες καὶ χοροὺς γιὰ χίλια πρόσωπα.

— Ἐλα, Ριχάρδε, δὲν πιστεύω νὰ κάνῃς παρόμοιες τρέλλες, εἶπε ἡ μητέρα του. Πρὸς τὸ παρὸν ἡ Μπέττυ χρειάζεται ἓνα πιάνο γιὰ νὰ μελετᾷ καὶ ἓνα γραμμόφωνο γιὰ νὰ βάζῃ τοὺς φίλους της νὰ χορεύουν.

— Μὰ κι' ἐγὼ δὲν σκοπεύω νὰ αγοράσω περισσότερα, ἔκανε γελώντας ὁ Ριχάρδος.

— Γρήγορα, παπαγαλάκι, βιάσου, εἶπε ὁ κύριος Βὲν-Κούρτ τὸ ἄλλο πρωτὶ τὴν ὥρα ποὺ κάθησαν στὸ τραπέζι γιὰ νὰ πάρουν τὸ πρόγευμά τους. Δὲν θὰ μᾶς φθάσῃ ἡ σημερινή ἡμέρα γιὰ νὰ τελειώσουμε ὅλες τίς δουλιές ποὺ ἔχουμε νὰ κάνουμε.

— ὦ, μὰ σήμερα, δὲν ἔχουμε παρὰ μοναχὰ δύο πράγματα νὰ αγοράσουμε: ἓνα πιάνο κι' ἓνα γραμμόφωνο. Δὲν εἶναι σὲν καὶ χτές.

— Πρῶτα ἀπ' ὅλα πρέπει νὰ μάθῃς, μικρή μου Μπέττυ, ὅτι δὲν ἀγοράζει κανεὶς ἓνα πιάνο ὅπως ἀγοράζει ἓνα τραπέζι ἢ ἓνα μπουφέ. Τὸ ὄργανο αὐτὸ χρειάζεται μεγάλη προσοχή στὴν ἐκλογὴ του. Νομίζεις ὅτι

θὰ αγοράσουμε τὸ πρῶτο πιάνο ποὺ θὰ μᾶς δείξουν; Θὰ πᾶμε σὲ πολλὰ μαγαζιά. Θὰ ἰδοῦμε, θὰ συγκρίνουμε, θὰ δοκιμάσουμε. Ὅσοτερά ἔχουμε νὰ γυρίσουμε καὶ τὴν πόλη. Νὰ περπατήσουμε, νὰ χαζέψουμε καὶ νὰ ἰδοῦμε ὅλα τὰ ξισπερίεργα. Αὐτὸ θὰ μᾶς πάρῃ πολλὲς ὥρες.

— Εἰσθε πολὺ καλὸς, κύριε, εἶπε ἡ Μπέττυ μὲ τὸ γλυκὸ της χαμόγελο, ποὺ φροντίζετε τόσο πολὺ γιὰ ἓνα κοριτσάκι σὲν καὶ μένα.

— Πρῶτα ἀπ' ὅλα, μικρή μου Μπέττυ, εἶμαι ὁ κηδεμών σου καὶ εἶναι ὑποχρέωσή μου νὰ ἐνδιαφερόμαι γιὰ ὅτι μπορεῖ νὰ σοῦ εἶναι χρήσιμο ἢ εὐχάριστο. Ἐπειτα, τὸ ξέρεις

ὅτι σὲ ἀγαπῶ πολὺ, παπαγαλάκι μου, καὶ ἐλπίζω ὅτι κι' ἐσὺ μὲ ἀγαπᾷς λιγάκι.

— ὦ, ναί, κύριε, πολὺ! ἔκανε τὸ κοριτσάκι.

Καὶ μ' ἓνα κίνημα γεμάτο εὐλικρίνεια ἔβαλε τὸ χέρι της στὸ χέρι τοῦ νέου.

Ἄν ἡ προηγούμενη ἡμέρα ἦταν διασκεδαστικὴ γιὰ τὴν Μπέττυ, αὐτὴ ἦταν ἀκόμη περισσότερο. Ὁ Ριχάρδος ἦταν ἀρκετὰ καλὸς μουσικός. Δὲν τὸν ἐφθανε νὰ ἀκούῃ τὰ διάφορα πιάνα, ὅπως τὰ ἐπαίξαν οἱ ὑπάλληλοι ποὺ ἦταν γι' αὐτὸν εἰδικῶς τὸν σκοπὸ στὰ καταστήματα, ἀλλὰ ἤθελε νὰ τὰ δοκιμάζῃ καὶ μοναχὸς του. Ἐπαίξε λοιπὸν μερικὰ κομμάτια σὲ κάθε πιάνο καὶ καταμάγευε τὴν Μπέττυ ποὺ νόμιζε πὼς βρισκόταν στὸν παράδεισο. Ποτὲ ἔσκαμε τότε ἡ φτωχὴ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

— Καλὸ τὸ χαμομήλι, μὰ... δὲν εἶναι καμμιὰ βλα νὰ τὸ πῶ ἀμέσως...

μικρούλα δεν είχε ακούσει παρόμοιες μελωδίες. Πότε-πότε κανέναν από τους οικότροφους της κυρίας Τούκερ, δοκίμαζε να βγάλει μερικούς ήχους από το ξεκούρδιστο και ξεχαρβαλωμένο πιάνο, που «στόλιζε» το σαλόνι της Γουώρρεν στρίτ. Μα οι νότες που έβγαίναν απ' το δυστυχισμένο εκείνο πιάνο, έμοιαζαν τόσο με τις μελωδίες που αντηχούσαν κάτω από τα καλλιτεχνικά δάχτυλα του Ριχάρδου, όσο οι ήχοι του βιολιού μοιάζουν με το νιαούρισμα της γάτας. Για την Μπέττυ ήταν μια απόλαυση να ακούει, και αν είχε το θάρρος θα φώναζε: «Κι' άλλο, κι' άλλο!» κάθε φορά που τελείωνε ένα κομμάτι.

Ευτυχώς, για μεγάλη χαρά της Μπέττυ, ο Ριχάρδος ήταν πολύ δύσκολος. Έχοντας απέφαση να αγοράσει ένα όργανο τέλειο, δεν αποφάσιζε να διαλέξει προτού να επισκεφθεί όλα τα μουσικά καταστήματα της Νέας Υόρκης και προτού εξετάσει και δοκιμάσει όλα τα πιάνο που οι καταστηματαρχές τους συνιστούσαν για τα καλύτερα του μαγαζιού τους. Έτσι η Μπέττυ πέρασε μερικές απολαυστικές ώρες, που την έκαναν αφάνταστα ευτυχισμένη.

— Αγαπās την μουσική, παπαγαλάκι; ρώτησε ο Ριχάρδος βλέποντας την έκσταση που ζωγραφιζόταν στο πρόσωπο της μικρής του προστατευμένης.

— Ω ναι, πολύ, κύριε. Κι' έπειτα έσεις παίζετε τόσο ωραία!

— Αλήθεια, μικρή μου Μπέττυ; έκανε ο νέος χαμογελώντας γι' αυτό τον αφελή θαυμασμό. «Αν είναι έτσι, τίποτε δεν σ' εμποδίζει να παίζεις και σ' τόσο καλά όσο κι' εγώ».

— Εγώ; απόρησε η Μπέττυ. Μα δεν ξέρω καθόλου.

— Θα μάθεις, άμα πάρης μαθήματα, και ύστερα από καιρό θα παίζεις καλύτερα κι' από μένα. Πρέπει όμως να μελετάς πολύ!

Αυτή η σκέψη, ότι θα μπορούσε κι' αυτή να μάθει να παίζει πιάνο, δεν είχε ακόμη παρουσιασθεί στο μυαλό της Μπέττυ. Την χαροποίησε λοιπόν ο τέτοιος θαύμα, ώστε φώναξε:

— Ω, τίποτε δεν θα μου φαινόταν βαρύ, αν ήξερα ότι θα μάθαινα κι' εγώ να παίζω τόσο ωραία κομμάτια!

— Αν είναι έτσι, παπαγαλάκι, τότε θα επιτύχης, είπε ο Ριχάρδος. Με την εργασία όλα τα πετυχαίνει κανείς. Αλλά, πρόσθεσε, μου φαίνεται πως βρήκα το πιάνο που όνειρεύομαι. Αυτό εδώ, έκανε κτυπώντας μερικές συγχρονίες, βγάζει ήχους γεμάτους και μαλακούς, που δεν τους άκουσα από κανένα άλλο πιάνο. Η

έκλογή μας λοιπόν θα σταματήσει σ' αυτό εδώ. — Και τώρα έμπρός να διαλέξουμε το γραμμόφωνο, ή την πιάνολα, ή την ρομπία που θέλεις. Η μητέρα μου έχει δικό. Θα σου χρειασθεί όταν θέλετε να χορέψετε και ύστερα θα διασκεδάξη και την αδελφούλα σου. Κι' αλήθεια, παπαγαλάκι, έχεις πραγματικά σκοπό να «αγοράσης» μια αδελφή, όπως έλεγες;

— Ω, ναι, κύριε, βέβαια. Και όσο πιο γρήγορα γίνεται. Μου φαίνεται πως θα είναι πολύ ωραίο να έχω μια μικρή χαριτωμένη αδελφούλα.

— Σκέφθηκες όμως τις ευθύνες που θ' αναλάβεις άμα υιοθετήσεις αυτό το παιδάκι; εξακολούθησε ο Ριχάρδος με σοβαρότερο τόνο. Δεν θα μείνι πάντοτε μωρό, και δεν θα είναι σ' όλη του τη ζωή μια κούκλα για να παίζεις μαζί της. Θα μεγαλώσει και τότε πρέπει να φροντίσης για την ανατροφή της και για την μόρφωσή της. Τα σκέφθηκες όλα αυτά;

— Ναι, κύριε. Αλλά μου φαίνεται, απ' όσα μου έχει πει ο κύριος Μόρρις, ότι τα χρήματά μου με φθάνουν...

— Δεν πρόκειται μονάχα για τα χρήματα... άρχισε να λέει ο Ριχάρδος, αλλά σταμάτησε. Σκέφθηκε ότι η Μπέττυ ήταν πολύ μικρή ακόμη για να καταλάβει. Αργότερα μπορούσε να της ξαναπεί λόγο.

— Ας την αφήσουμε να πάρη την αδελφούλα που θέλει, είπε μέσα του. Τουλάχιστο, το φτωχό παιδάκι που θα διαλέξη, θα περάσει ευτυχισμένο τα μικρά του χρόνια.

Έτσι την άλλη μέρα, συντροφισμένη από την μίς Βάν Κούρτ, η Μπέττυ πήγε στο όρφανοτροφείο για να κάνει μια έκλογη, που θα χρειαζόταν πολύ μεγαλύτερη προσοχή από την έκλογη ενός πιάνου. Έκει τους δέχθηκε με μεγάλη ευγένεια μια ηλικιωμένη και σεβάσμια κυρία. Φάνηκε ένθουσιασμένη όταν έμαθε για ποιά σκοπό είχαν επισκεφθεί το άσυλο, και τους δέγγησε άμέσως στο διαμέρισμα όπου βρισκόταν τα βρέφη.

Μέσα στην ευρύχωρη αίθουσα βρισκόταν τόσα μωρά, τό ένα πιά χαριτωμένο από το άλλο, ώστε η Μπέττυ τα έχασε και δεν ήξερε μπροστά σε ποιά να σταθί και ποιά να προτιμάσει. Στο τέλος, σαν παιδί που ήταν ακόμη, κάθησε κατάχαμα και άρχισε να παίζει μαζί με τα μωρά. Ευτυχώς σ' αυτό το διάστημα η μίς Μάργκαρετ είχε απορροφηθεί στην προσεκτικότερη εξέταση των μικρών ορφανών. Βοηθούμενη κι' απ' την διευθύντρια του ορφανοτροφείου, κατέλη-

ξε να ξεχωρίσει ανάμεσα στα άλλα χαριτωμένα παιδάκια, ένα παχουλό κουκλάκι με τριανταφυλλένια μάγουλα, και καστανά ματάκια που το έλεγαν Πόλλυ. Η σύντομη και θλιβερή ιστορία του ήταν αρκετά ικανοποιητική για την μίς Μάργκαρετ. Οι γονείς του ήταν καλοί και τίμιοι εργάτες και είχαν σκοτωθεί από τυχαίο δυστύχημα. Η υγεία του παιδιού ήταν σιδερένια.

Η μικρή Πόλλυ ήταν σταλήθεια ένα πολύ νόστιμο κοριτσάκι. Χαμογελούσε όλη ώρα, δείχνοντας τα μαργαριταρένια της δοντάκια, και με το χαμόγελο αυτό ένα χαριτωμένο λακκάκι σχηματιζόταν στο άριστερό της μάγουλο. Θα έλεγε κανείς πως καταλάβαινε ότι επρόκειτο να κριθή το μέλλον της, και προσπαθούσε να φανή όσο το δυνατόν πιο αξιγάπητη για να διώξει κάθε δισταγμό.

Τι νόστιμη που είναι, έλεγε η Μπέττυ κάθε τόσο. Είναι ακριβώς η αδελφούλα που όνειρεύομαι. Την αγαπώ κιόλας με όλη μου την καρδιά και καταλαβαίνω πως δεν θ' αργήσει κι' αυτή να μ' αγαπήσει.

— Αν είναι έτσι, είπε η μίς Μάργκαρετ χαμογελώντας με τον ένθουσιασμό της μικρής της φίλης, τότε δεν χρειάζεται να ψάχνουμε περισσότερο. Η έκλογή μας έγινε.

— Ναι, και να την πάρουμε μαζί μας τώρα άμέσως, δήλωσε αποφασιστικά η Μπέττυ.

— Όσο για να την πάρουμε μαζί μας, είναι άλλος λόγος. Δεν μπορούμε να την έχουμε στο ξενοδοχείο, ενόσω βρισκόμαστε στη Νέα Υόρκη, κι' ούτε στο Γκρήνμπορου μπορούμε να την στείλουμε, αφού δεν έχει ακόμη ετοιμασθεί το σπίτι. Αλλωστε θα χρειαστεί να πάρουμε και μια νταντά για να την περιποιείται. Πρέπει λοιπόν να μείνι εδώ ως που να γυρίσουμε έμεις οι ίδιοι στο Γκρήνμπορου κι' έως ότου να έχουν τελειώσει όλες οι ετοιμασίες του σπιτιού σου.

Παρά την ανυπομονησία της η Μπέττυ αναγκάστηκε να παραδεχθεί τις σωστές αυτές συμβουλές. Και για να δώσει διέξοδο στον ένθουσιασμό της, όταν γύρισαν πίσω στο ξενοδοχείο και κατέβηκαν στην τραπεζαρία για να γευματίσουν, δεν έκανε τίποτε άλλο παρά να μιλάει για το μωρό και να εκθειάζει όλες του τις χάρες και τις όμορφιές του. Τα γλυκά του ματάκια, τα σγουρά του μαλλιά, τα τριανταφυλλένια μαγουλάκια του, κι' ακόμη το γελάκι του, τους ήμερους του τρόπους και τα μωρουδίστικα μισόλογά του.

Ο ΔΙΚΟΥΔΑΚΗΣ

[ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑΚΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΚΓ'.

Ο γιατρός κι' η γυναίκα του θα προγευματίζαν σ' ένα φιλικό τους σπίτι. Ο Γεώργιος, με την άδειά τους, προσκάλεσε στο πρόγευμα τον Πετράκη, τη Λούση και τον Τοτό.

— Να μην κάμετε τρέλλες, τους σύστησε φεύγοντας ο γιατρός.

— Όχι! Θάμαστε φρόνιμοι! του υποσχέθηκαν τα παιδιά.

Έπειτα ο θεός Κωστής θα πήγαινε στις δυο να τα πάρη και να κάμουν ένα μεγάλο περίπατο.

Το τραπέζι στρώθηκε για τέσσερις στο κίосκι, που είναι κοντά στην κουζίνα.

— Έχουμε ωραία φαγιά, λέει ο Γεώργιος στους φίλους του.

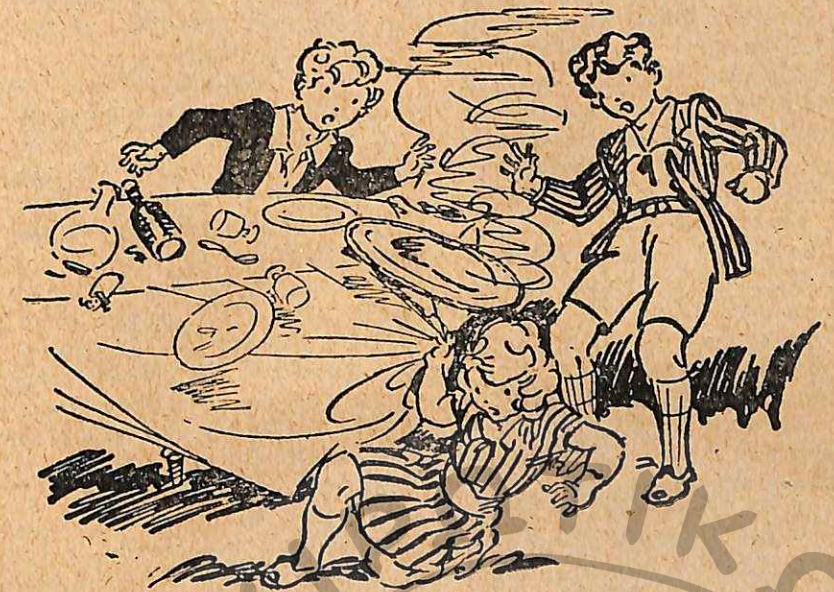
— Και γλύκισμα; ρωτά η Λούση.

— Ναι, ομελέττα με μαρμελάτα από βερύκοκο.

— Να της ρίξουμε από πάνω και ρούμι, προτείνει ο Πετράκης. Θα το ανάψουμε και θ' αναι τί ωραία!

— Πάω να ιδώ αν υπάρχει ρούμι, λέει ο Γεώργιος και βγαίνει.

Σε λίγο, γυρίζει με μια μποτίλλια που την κρύβει κάτω απ' το τρα-

πέζι. Σερβίζουν πρώτα μια σούπα, έπειτα κοτόπουλο με μπιζέλια. Τα παιδιά τρώνε με όρεξη κι' ολοένα μιλούν και γελούν. Να κι' η ομελέττα. Είναι σ' αχουρή κι' ευωδιάει. Ο Γεώργιος βγάζει τη μποτίλλια, χύνει α-φθονο ρούμι πάνω στην ομελέττα και το ανάβει μ' ένα σπίρτο. «Ω, τί ωραία φλόγα γαλάζια! Τα παιδιά είναι ένθουσιμα».

— Πολύ καλή ιδέα, λέει η Λούση. Έκείνη τη στιγμή, ο ξάδελφός της ο Τοτός, για να ιδή καλύτερα, τη σπρώχνει. Η Λούση, για να μην πέση, πιάνεται από το τραπεζομάντιλο και το τραβά. Η πιανέλα με την ομελέττα αναποδογυρίζεται, το τραπεζομάντιλο πιάνει φωτιά. Πιάνουν και τα μαλλιά της Λούσης που ξεφωνίζει σπαραχτικά. Γρήγορα, ο Πετράκης βγάζει τη μπλούζα του, τη ρίχνει στο κεφάλι της μικρής και την τραβά έξω απ' το κίосκι. Αυτό τη σώζει.

Όσο το πρόσωπό της κι' ο λαιμός της έχουν καψίματα φοιχτά. Η μικρή πονάει πολύ, κλαίει. Μα και τα χέρια του Πετράκη είναι καμμένα. Τα δυο άλλα παιδιά, με τους υπηρέτες, πολεμούν να σβύσουν τη φωτιά ρίχνοντας κουβάδες νερό. Μα του κάπου. Το κίосκι καίγεται σαν πυροτέχνημα.

Έβαλαν τη Λούση στο κρεβάτι του Γεώργιου. Σε λίγο φτάνει κι' ο θεός Κωστής και με φοίχη βλέπει την πυρκαϊά. Έρεει όμως από εγκαύματα και κάνει άμέσως μιαν αλοιφή για το πρόσωπο της Λούσης και τα χέρια του Πετράκη. Όλοι είναι καταλυπημένοι. Ο περίπατος ματαιώ-

Στους κάμπους ξεχάστηκα χτές βράδυ. Μονάχα η Σελήνη μου μιλούσε. Από ψηλά με κοίτασε, μου γελοούσε. Και σκόρπασε της ψυχής μου τό σκοτάδι.

Τ' αγέρι το δροσόλουστο σά χάδι Έρχόταν τα μαλλιά μου και φιλούσε, Άρώματα αγριολούλουδων σκορπούσε, Τραγουδία χαροπά, γιορτής σημάδι...

Πρωτομαγιά!.. Τη βλέπω να διαβαίνι Σαν όνειρο λευκή και στολισμένη, Κι' απλώνω τα δυο χέρια πρὸς Έκείνη.

Μα ξάφνου η όπτασία του όνειρου [σβύνει] Ευπνώ... Κοιτώ... και γύρω μου δεν [μένει] Παρά μονάχα η Χλόη κι' η Σελήνη!..

MARIA M. ΦΑΛΑΓΓΑ

νεται. Καί τί θά ποῦν ὁ μπαμπὰς κι' ἡ μαμμάτου Γεώργιου ὅταν θά γυρίσουν στο σπίτι; 'Αμ' ἡ θειά τῆς Λούσης, ὅταν θά τὴν ἰδῇ σὲ τέτοια κατάσταση;... Κι' ὅλ' αὐτὰ ἐξαιτίας τοῦ Λιχουδάκη. Τί τοῦ ἦρθε νὰ γυρῇ ροῦμι γιὰ τὴν ὁμελέττα; Αὐτὲς οἱ λιχουδιὲς εἶναι πολὺ ἐπικίνδυνες, ὅταν στὸ τραπέζι εἶναι παιδιὰ μονάχα...

Ὡστόσο ἡ Λούση δὲν ἀφίνει νὰ τὸν μαλλώσουν. 'Αγαπᾷ τὸ μικρὸ της φίλο καὶ τὸν ὑπερασπίζεται. — "Ὅλοι μας φταίμε, λέει στὸ θεῖο Κωστή.

Ὁ Πετροάκης κλαίει ἀπαρηγόρητα. Ἀπὸ τοὺς πόνους ποὺ αἰσθάνεται στὰ χέρια, καταλαβαίνει πόσο πιὸ πολὺ θά πονᾷ ἡ καϊμένη ἡ Λούση καὶ θαυμάζει τὸ θάρρος της καὶ τὴν καλοσύνη της.

Ὅταν γύρισε ὕστερα ὁ γιατρός κι' εἶδε τὸ κίσκι ἐρείπιο ποὺ κάπνιζε, θύμωσε πολὺ. 'Αλλ' ἅμα εἶδε καὶ τὴν Λούση στὸ κορβᾶτι, καταλυπηθῆκε. Τὴν περιουήθηκε καὶ δήλωσε πῶς θά τὴν κρατοῦσε στὸ σπίτι του ὡς νὰ τὴν κἀν καλὰ. Τὸ Γεώργιο τὸν τιμώρησε μὲ στέρηση φρούτου γιὰ μιὰ ἐβδομάδα. Ἀλλὰ καὶ τὰλλα παιδιὰ θέλησαν νὰ λάβουν τὴν ἴδια τιμωρία. «Ὅλοι μας φταίμε» δὲν εἶχε πεῖ ἡ Λούση;..

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Τὴν θάλασσα τὴν γνώρισα καὶ τὴν ἀγάπησα πρῶτα-πρῶτα σὲ μιὰ μεγάλη ἄμμουδιά. Ἦταν πολὺ μεγάλη! Συχνὰ ἡ θάλασσα τὴν μούσκεψε μὲ μεγάλα κύματα. Ἐρχόντουσαν πελώρια, σποῦσαν ἀπάνω της σχηματίζοντας μεγάλες καμπύλες ἀφρισμένες, καὶ ξανάφευγαν, ἀφήνοντας βρεμμένη τὴν ἄμμο καὶ τόσο ἴσια καὶ ὁμαλὴ, σὰν σιδερωμένη.

"Ἀλλοτε, ὅταν ἡ θάλασσα ἦταν ἡσυχὴ, ἓνα μικρὸ κυμάτισμα τὴν τραβοῦσε πρὸς τὰ μέσα, πρὸς τὸ πέλαγος. Τότε ἐμοιαζε σὰν μιὰ λίμνη καὶ ἡ ἄμμος ἦταν ὅλη στεγνὴ.

Σπάνια ἐρχόντουσαν βάρκες ν' ἀράξουν ἐκεῖ· οἱ πιὸ πολλὲς τραβοῦσαν στὸ μάκρος της καὶ πῆγαιναν ν' ἀράξουν στὸ μικρὸ λιμάνι.

Πιὸ συχνὰ ἐρχόνταν ἐκεῖ οἱ ψαράδες νὰ τραβήξουν τὰ δίχτυα τους. Κουλούριαζαν τότε ἀτέλειωτα τὰ χοντὰ σχοινιά τους, τραβώντας τα ρυθμικά, καὶ ἀνεβαίνοντας ἀνάποδα τὴν ἄμμο, πατώντας τὴν βαριὰ μὲ τὰ γυμνά τους πόδια.

Αὐτὲς οἱ ὥρες ἦταν κυριαστικὲς καὶ ἀτέλειωτες γιὰ μένα. Ἡ βάρκα περίμενε ἀδειανὴ μὲ τὰ κουπιά βαλμένα μέσα κι' οἱ ψαράδες τραβοῦσαν, τραβοῦσαν τὰ σχοινιά μέσα ἀπὸ τὴν θάλασσα. Μὲ τὰ μάτια κουρασμένα κοίταζα πότε θά φανοῦν πὰ τὰ δίχτυα. Βαθιὰ κάποτε πρόδινε ἓνα σημάδι, ἓνας μεγάλος φελλός, ἓνα βαρελάκι. Τόλυναν ὑπομονετικὰ οἱ ψαράδες, τὸ ἀφῆναν στὴν ἄμμουδιά καὶ ξανάρχιζαν βαριὰ τὸ τραβήγμα τῶν σχοινιῶν ἀμίλητοι. Κουραζόμουν πιά νὰ περιμένω. Ἐπερτα μπουρμπουτὰ στὴν ἄμμο καὶ τοὺς κοίταζα. Ἦταν νέοι καὶ γέροι, μὲ τὰ πόδια τους γυμνά ὡς τὰ γόνατα καὶ τὰ χέρια ὡς τοὺς ἀγκῶνες. Τὰ μαλλιά τους κατσαρωμένα κι' ἀκατάστατα ἀπὸ τὸν ἀέ-

ρα, πέφτανε σὲ μιὰ μεγάλη τοῦφα στὸ πρόσωπό τους. Ἐνας-ἓνας, βῆκαν ἐφτανε κοντὰ στὴν κουλούρα μὲ τὸ σχοινὶ δίπλωνε ὅσο κρατοῦσε καὶ πῆγαινε ἐμπρὸς-ἐμπρὸς, νὰ τραβήξῃ πάλι ἀπὸ τὴν ἀρχή.

Πολλὲς φορές τοὺς ἔβλεπα ἔτσι ὡρὲς ὁλόκληρες, καὶ περίμενα, μὲ πόση ἀγωνία καὶ ἐγὼ τὰ δίχτυα, νὰ δῶ τὰ ψάρια ζωντανά! Καὶ ποτὲ δὲν τὰ ἔβλεπα. Γιατὶ μόλις φτάνανε τὰ δίχτυα, μπαίνανε οἱ ψαράδες στὴ θάλασσα, τὰ κυκλώνανε ὅλοι τους, καὶ ἀδειάζανε τὰ ψάρια στὰ κοφίνια τους, χωρὶς ἐγὼ νὰ μπορῶ νὰ τὰ δῶ, γιατί ἐγὼ ἔμενα ἔξω στὴν ἄμμο, καὶ δὲν ἔφταναν νὰ δῶ ἀνάμεσά τους. Γεμίζανε γρήγορα τὴ βάρκα τους, μαζεύανε τὰ δίχτυα τους, τὰ φορτώνανε καὶ ἐκεῖνα, ἐμπαιναν ὅλοι μέσα κι' ἔφευγαν.

Τὸ μόνο ποὺ ἔβλεπα ἦταν μερικὰ μικρὰ ψάρια ποὺ ξεφεύγανε ἀπὸ τὰ δίχτυα, μικρὲς μαριδοῦλες ἢ σπάροι, ποὺ ἔφευγαν τρελλὰ ἀπὸ φόβο καὶ χαρὰ ποὺ σώθηκαν. Τί γρήγορα ποὺ κολυμποῦσαν! Μικὴ στιγμὴ τὰ ἔβλεπα μόνο, ἔπειτα χανόνταν στὰ νερά.

Καὶ ποτὲ δὲν μπόρεσα νὰ χαρῶ ἓνα ψαράκι ποὺ ἐπιθυμοῦσα. Ἦθελα ἓνα ζωντανὸ μικρὸ ψάρι νὰ τὸ κρατήσω στὸ χέρι μου, νὰ τὸ κλείσω στὴ φούχτα μου νὰ τὸ νιώσω νὰ σπαρταράει. Πολὺν καιρὸ τὸ ἤθελα. Κάθε φορὰ ποὺ ἐρχόνταν ψαράδες, τριγύριζα ἐκεῖ καὶ περίμενα ὑπομονετικὰ νὰ ἔρθουν τὰ ψάρια νὰ μπορέσω νὰ πάρω ἓνα.

Μὰ ὅταν ἔφταναν τὰ ψάρια, φώναζαν οἱ ψαράδες, γινόνταν βιαστικοί, καὶ ἦταν πάντα τόση ἡ φασαρία, ποὺ δὲν τολμοῦσα πιά ἐγὼ νὰ πλησιάσω καὶ νὰ ζητήσω ἓνα ὅπως ἀποφάσιζα πρὶν.

Ὅταν τοὺς ἔβλεπα νὰ φεύγουν βρεμμένοι, μὲ ὅλα τους τὰ ψάρια, μετὰ καὶ μικρὰ, ποὺ πολλὲς φορές

τὰ ἔβλεπα νὰ σπαρταροῦν νὰ ξεφεύγουν μέσα ἀπὸ τὰ κοφίνια καὶ νὰ πέφτουν μέσα στὴ βάρκα, μὲ λαχτάρα μὲ κυρίευε, καὶ πικραμένη γιατί ποτὲ δὲν εἶχα τὸ ψαράκι ποὺ ἐπιθυμοῦσα νὰ κρατήσω στὸ χέρι μου, ἔφευγα κι' ἐγὼ σιγὰ σιγὰ γιὰ τὸ σπίτι, ἀκολουθώντας τὴν βρεμμένη ἄμμο, ἀκριθ ἀκριθ, ὡς ἐκεῖ ποὺ τὰ μικρὰ κύματα μοῦ βρέχανε τὰ πόδια.

Ἀπ' ἐκεῖ ἔβλεπα τὴν ψαρόβαρκα μὲ τὰ πολλὰ κουπιά νὰ ἀπομακρύνεται καὶ τὴν παρακολουθοῦσα ὡς ποὺ ἔμπαινε στὸ λιμάνι. Ἐγὼ περπατοῦσα ἀκόμα, γεμάτη παράπονο καὶ γιὰ κείνους τοὺς ψαράδες, ποὺ ποτὲ δὲν μοῦ χάρισαν ἓνα ψάρι ζωντανό, ἓνα μικρὸ ψάρι, ἀφοῦ πάντα ἤμουν μπροστά τους ὅταν τραβοῦσαν τὴν τράπα τους.

Καὶ στὸ σπίτι ποὺ ἔφταναν ἤμουν ἀκόμα πικραμένη. Καθόμουν στὸ πεζούλι τῆς ταράτσας καὶ κοίταζα τὴ θάλασσα. Στὸ σπίτι εἶχαν πάντα φρέσκα ψάρια, μὰ δὲν πῆγαινα ποτὲ νὰ τὰ δῶ. Δὲν εἶχαν καμμιά ἀξία ἐκεῖνα. Ἐγὼ ἤθελα ἐκεῖνο, τὸ ἓνα, τὸ ζωντανὸ ἀκόμα ἀπὸ τὰ δίχτυα. Μπορεῖ καὶ νὰ τὸ ξανάβαζα πάλι στὴ θάλασσα νὰ φύγῃ, ἀν' μοῦ τὸ ἔδιναν, μὰ τὸ λίγο ποὺ θά τὸ κρατοῦσα ποὺ θά ἦταν δικό μου, μὲ γέμιζε μιὰ τρεμουλά λαχταριστή.

Μιὰ φορὰ ὡστόσο ὁ καπετάνιος τῆς βάρκας, ἓνας μεγάλος γέρος μὲ ἓνα μπλε παντελόνι σηκωμένο ὡς τὰ γόνατα καὶ μὲ ἓνα κασκέτο στὸ καφέλι, μὲ εἶδε ποὺ περίμενα καὶ κατὰλαβε τί ἤθελα. Πρὶν ἀδειάσουν τὰ δίχτυα, πῆρε ἓνα ψάρι καὶ μοῦ τὸ πέταξε:

— Πάρε, μικρό, μοῦ φώναξε, νὰ παίξῃς.

Ἐτρεξα καὶ τὸ ἄρπαξα ἀπὸ τὴν ἄμμο ποὺ εἶχε πέσει. Πηδούσε καὶ σπαρταροῦσε ὁλόκληρο. Ἦταν ἓνα μικρὸ παχουλὸ ψάρι. Τόκλεισα στὴ φούχτα μου καὶ λύγιζε μιὰ ἐδῶ καὶ μιὰ ἐκεῖ. Ἐτρεμε σπαρταριστά. Ἦταν γυαλιστερό καὶ ἀγριο. Τόπιασα ἀπὸ τὴν οὐρὰ καὶ τὸ κράτησα πάνω ἀπὸ τὸ νερό. Μὰ μοῦ γλύστρησε, ἔπεσε μέσα, καὶ σὲ μιὰ στιγμὴ κολύπησε μὲ ὀρμηὶ ὁλόδια καὶ ἔφυγε. Κοίταζα σαστισμένη. Πόσο γρήγορα ἔφυγε!

Πίσω μου στεκόταν ὁ γέρο ψαράς.

— Τί τόκανε τὸ ψάρι; μὲ ρώτησε. Τούδειξα τὴ θάλασσα.

— Ἐφυγε, εἶπα.

— Ἐλα δῶ, μοῦ εἶπε, καὶ μὲ πῆρε ἀπὸ τὸ χέρι.

Ἀνεβήκαμε σ' ἓνα ψηλὸ βράχο.

— Ἐλα νὰ σοῦ δείξω ποῦ πῆγε τὸ ψάρι.

Ἐσκυψε, μὲ σήκωσε ἀπὸ τὰ πόδια καὶ τὸ κεφάλι, ὅπως σηκώνουν τὰ μωρά, μὲ τὰ χέρια του τεντωμένα.

Δὲν μίλησα ἤθελα νὰ δῶ τί ἔβλεπε. Μὰ κούνησε τὰ χέρια του σηκώνοντάς με, σὰν νὰ ζύγιζε τὸ βάρος μου, μιὰ, δυὸ φορές μὲ δύναμη.

Κατὰλαβα. Εἶδα κάτω τὴ θάλασσα νὰ κἀν ὁλόκληρα στρογγυλά, στρογγυλά, κύματα καὶ στὴ μέση νὰ κοχλάζῃ σὰν νὰ εἶχε ρίξει κανένας αὐτὴ τὴ στιγμὴ μιὰ μεγάλη πέτρα.

— Μή! μή! σὰς παρακαλῶ! φώναξα καὶ τὸν κοίταξα μὲ τὰ μάτια γεμάτα δάκρυα.

Μὰ ἐκεῖνος δὲν μὲ εἶδε καὶ δὲν μὲ ἄκουσε. Τὸ λευκὸ του γένι τὸ ἀνακάτευε ὁ ἀέρας κι' ἀμίλητος κοίταζε πρὸς τὸ πέλαγος.

Πετάχτηκα ὀρθή. Ἡ πόρτα ὀρθῶναιχτη πρὸς τὴν ταράτσα ἦταν φωτισμένη. Ἐτρεξα ἔξω.

Ἡ μαμμά, ἡ θειά, κι' ὁ γέρος νοικοκύρης τοῦ σπιτιοῦ μιλοῦσαν.

— Μαμμά!...

Ρίχτηκα στὴν ἀγκαλιὰ της, τὴν ἔσφιγγα τρελλὰ, δυνατὰ.

— Μή μ' ἀφίνεις, μή μ' ἀφίνεις. Γιὰ ἓνα ψάρι, μόνο γιὰ ἓνα μικρὸ ψάρι!

Ἐκεῖνη ἀνήσυχη μὲ χάιδευε, μοῦ φιλοῦσε τὰ μαλλιά, νὰ μὲ ἤσυχάσῃ.

Ἦθελα τόσο ἐκεῖνο τὸ ζωντανὸ ψάρι, ποὺ τῆρα καὶ στὸν ὕπνο μου.

ΑΙΜΙΛΙΑ ΠΕΤΡΑΚΗ

ΤΟ ΤΡΙΤΟ ΚΑΙ ΚΑΛΥΤΕΡΟ

ΛΑΪΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Καθὼς μπήκαν καὶ εἶδαν στὴ μέση τῆς κάμαρας ἓνα τραπέζι καὶ πάνω σ' αὐτὸ ἓνα ταψὶ παλιὸ καὶ ξεγάνωτο, εἶπε ὁ ταμίας τοῦ βασιλιά:

— Πολυχρονεμένε μου, τὴν πάθαμε. Θὰ φύγουμε νηστικοί. Ἐδῶ ὅπως φαίνεται, βασιλεύει ἡ φτώχεια ποὺ ἔφερε στοὺς γέρους τὴν τρέλλα νὰ μᾶς καλέσουν σὲ τραπέζι.

— Δὲν πειράζει, εἶπε ὁ βασιλιάς, ἄς φάμε καὶ μιὰ φορὰ φτωχικά.

Οἱ γέροι τοὺς δέχθηκαν ντυμένοι μὲ τὰ πιὸ καθαρά τους ρούχα, προσκύνησαν τὸν βασιλιά καὶ ἅμα πῆραν τὴν ἀδεια του νὰ ἐτοιμάσουν τὸ τραπέζι, εἶπε ὁ γέρος στὸ ταψί:

— Ἀνοίξε ταψὶ γιὰ τέσσερες, μὲ φαγητὰ βασιλικά.

Ἀμέσως γέμισε τὸ τραπέζι μὲ λογίων-λογίων φαγιά, ἀκόμη καὶ τοῦ πουλιοῦ τὸ γάλα βρέθηκε ἐκεῖ.

Ὁ βασιλιάς καὶ ὁ ταμίας δὲν εἶχαν φάει ὡς τότε τόσο σπάνια φαγητὰ καὶ τὰ δοκίμασαν γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωὴ τους.

Ἀπ' αὐτὰ τόσο εὐχαριστήθηκε ὁ βασιλιάς, ποὺ εἶπε στοὺς γέρους πῶς θὰ ξαναπήγαινε κι' ἄλλη φορὰ νὰ τοὺς κἀνουν τραπέζι, μὰ πῶς θὰπαίρνε καὶ τὴ βασιλίσσα.

Ὁ ταμίας δὲν μποροῦσε νὰ χωνέψῃ, πῶς ἓνα τέτοιο ἀξετίμητο ταψὶ δὲν τὸ εἶχε αὐτὸς παρὰ οἱ δυὸ παλιόγεροι, καὶ βάλθηκε νὰ τὸ κἀν δικό του.

Γιὰ τοῦτο πέταξε δυνατὰ μιὰ κουβέντα στὸν βασιλιά σὰν ἔφευγαν ἀπὸ τὸ σπίτι τῶν γέρων, πῶς αὐτὸ τὸ ταψὶ ποὺ ἔβγαλε τόσο ὠραῖα φαγιά, ἔπρεπε νὰ γανωθῇ γιὰ νὰ φαντάζῃ σὰν καινούργιο.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρῶτὸ πέρασε ἀπὸ τὸ σπίτι τῶν γέρων ἓνας γανωματῆς ποὺ διαλαλοῦσε:

— Γανωματῆς, χαλκώματα νὰ γανώσω.

Ἡ γριά ποὺ εἶχε ἀκούσει τὸν ταμία νὰ λὲν στὸν βασιλιά γιὰ τὸ γανωμα τοῦ ταψιοῦ τους, φώναξε ἀμέσως τὸν γανωματῆ καὶ τοῦ ἔδωσε τὸ ταψὶ λέγοντάς του:

— Μάστορη, θέλω νὰ βάλῃς ὅλη σου τὴν τέχνη νὰ κἀνῃς τὸ ταψὶ μου σὰν καινούργιο, καὶ νὰ μοῦ τὸ φέρῃς γρήγορα κι' ἐγὼ θὰ σὲ καλοπληρώσω.

Ἐννοία σου σταυρομάννα, αὔριο ποὺ θὰ σοῦ τὸ φέρω θὰ μείνης εὐχαριστημένη γιατί θὰ τὸ ἴδῃς καλύτερο κι' ἀπὸ καινούργιο. Ἐγὼ γανώνω τὰ τετζέρια καὶ τὰ ταψιά τοῦ βασιλιά.

Τὴν ἄλλη μέρα ποὺ τῆς τὸ πῆγε, ἡ γριά τὸ βρῆκε ὠραῖο, τὰκριβοπλήρωσε καὶ τὸ ἔβαλε στὴ μέση τοῦ τραπέζιο. Μπαινοδγαίνοντας στὴ μάμαρα, τὸ καμάρωνε ποὺ γυαλοκοποῦσε κι' ἔλεγε πῶς ἔπρεπε νὰ τὸ εἶχε γανωμένο πρὶν κἀναι στὸν βασιλιά τὸ τραπέζι.

Ὅταν τὰ μεσημέρι κάθησαν μὲ τὸν γέρο της νὰ φάνε, καὶ τοῦ εἶπε, «ἀνοίξε ταψάκι μου γιὰ δυὸ», κι' ἐκεῖνο δὲν ἔβγαλε φαγιά καθὼς ἄλλοτε, τὸ πῆρε ὁ γέρος στὰ χέρια του κι' ἀφοῦ τὸ κοίταξε καλὰ τῆς εἶπε:

— Γριά, τὴν ἔπαθες καὶ σὺ μὲ τὸν γανωματῆ ὅπως ἐγὼ μὲ τὸν πελατωτῆ.

Μὰ ἡ γριά μουρμούρα, ἄρχισε νὰ τοῦ λέῃ:

— Ἰσα κι' ὅμοια, σὺ πῆγες τὸ γάιδωρο στὸν πεταλωτῆ, κι' ἀντὶ νὰ κάτσης νὰ τὸν πεταλώσῃ μπροστά σου, τὸν ἀφῆσες κι' ἔφυγες, ἐγὼ ὅμως δὲν μποροῦσα νὰ πάω στὸ μαγαζὶ τοῦ γανωματῆ καὶ νὰ περιμένω ὡς ποὺ νὰ τὸ γανώσῃ θὰ πάω ὅμως τώρα νὰ μοῦ δώσῃ τὸ δικό μου ταψὶ καὶ νὰ πάρῃ τοῦτο ἐδῶ πίσω.

Πῆγε σὲ λίγο ἡ γριά καὶ σὰν τοῦ εἶπε νὰ τῆς δώσῃ τὸ ταψὶ της ποὺ

ἔβγαζε τὰ σπάνια φαγητὰ, ὁ γανωματῆς ἔσκασε στὰ γέλια καὶ τῆς εἶπε, αὐτὰ εἶναι παραμῦθια καὶ νὰ τὸν ἀφήσῃ ἡσυχῇ, γιατί δὲν εἶχε καιρὸ νὰ κουβεντιάξῃ μ' αὐτὴν ποὺ φαίνεται πῶς χρωστοῦσε τῆς Μιχαλοῦς.

Γύρισε ἡ γριά ἀπελπισμένη σπῆτι της. Ἐκεῖ τὸ εἶπε στὸν γέρο της καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ πῆγαινε κι' ἐκεῖνος στὸ γανωματῆ, γιατί σὰν ἄντρας ποὺ ἦταν θὰ τοῦ μίλαγε καλύτερα.

Ὁ γέρος ὅμως τῆς ἀπάντησε ὀρθῶς-κοφτά, ὅτι αὐτὸς δὲν εἶχε καμμιά δουλειὰ μὲ τὸν γανωματῆ καὶ πῶς θὰ πῆγαινε ἀκόμη καὶ τελευταῖα φορὰ, νὰ ἰδῇ τὸν Ἀλῆ καὶ νὰ τοῦ ζητήσῃ τὴν συμβουλὴ του. Καὶ ὅπως τὸ εἶπε, τόκαμε.

Πῆρε τὸν δρόμο καὶ μιὰ καὶ δυὸ ἔφτασε στοῦ ἀράπη τὸ πηγάδι, καὶ σκύβοντας μέσα σ' αὐτὸ τὸ κεφάλι τοῦ φώναξε:

— Ἀλῆ μου ἄχ! Ἀλῆ μου, ποῦ εἶσαι νὰ μὲ σώσης!

— Τί τρέχει πάλι; τοῦ εἶπε ὁ ἀράπης ποὺ παρουσιάστηκε μπροστά του.

— Τὸ καὶ τό, — καὶ τοῦ ἰστόρησε τὸ πάθημα τῆς γριάς του μὲ τὸ ταψί, — καὶ ἤρθα νὰ μοῦ πῆς τί νὰ κάνομε.

— Στάσου μιὰ στιγμὴ, λέει ὁ ἀράπης, κατέθηκε στὸ πηγάδι καὶ σὲ λίγο ἀνέβηκε, κρατώντας στὸ χέρι του ἓνα μικρὸ ξύλινο κόπανο, καὶ δίνοντάς το στὸν γέρο τοῦ εἶπε:

— Πάρε αὐτὸν τὸν κόπανο καὶ νὰ τοῦ λές: «χόρεψε, κοπανάκι μου, στὴν ράχη τοῦ τάδε», λέγοντας καὶ τὸνομά του, ἀκόμη, καὶ τί χορὸ, συρτό, πεντοζάλη, μπάλλο, καὶ ἀνάλογα μὲ τὴ διαταγὴ σου, τὸ κοπανάκι θὰ φεύγῃ ἀπὸ τὰ χέρια σου καὶ θὰ χορεύῃ ἐκεῖ ποὺ τοῦ ὀρισσε καὶ δὲν θὰ σταματῇ ἀν' δὲν τοῦ φωνάξῃς: «φθάνει, κοπανάκι μου, στάσου!» Ἀν' τούτῃ τὴ φορὰ φανῇς ἔξυπνος, θὰ ἴδῃς πῶς τὸ κοπανάκι εἶναι τὸ καλύτερο ἀπὸ τὰ δῶρα ποὺ σὰς ἔκανα. Ἀν' καὶ τώρα σταθῇτε σὺ καὶ ἡ γριά σου κουτοὶ καὶ σὰς πάρουν τὸ κοπανάκι, νὰ μὴ σὲ ξαναἰδοῦν τὰ μῆτια μου καὶ νὰ μὴ γελαστῇς νὰρ-θῇς μπροστά μου. Σῶρε στὸ καλὸ.

Ὁ γέρος τοῦ ἀράδιασε χίλια εὐχαριστῶ, καὶ κρατώντας τὸ κοπανάκι πῆρε τὸ δρόμο γιὰ τὸ σπίτι του. Σὰν προχώρησε λίγο, σκέφθηκε νὰ δοκίμαζε στὴ ράχη του τί λογιῆς χορὸ κἀναι καὶ τοῦ εἶπε:

— Χόρεψε κοπανάκι μου στὴ ράχη μου συρτό!

Ἀμέσως ἐκεῖνο ἔφυγε ἀπὸ τὰ χέρια του κι' ὁ ἄτυχος γέρος ἐννοίωσε στὴ πλάτη του χτυπήματα μὲ τὸ χρόνο τοῦ συρτοῦ χοροῦ.

Αυτό στην αρχή σάμπως να το άρεσε, και λέει: «χόρεψε, κοπανάκι μου πηδηχτό», μα μόλις έννοιωσε τα κτυπήματα του πηδηχτού χορού, άρχισε να φωνάζει, ωχ, ωχ! και ως που να προλάβει να είπει το «φτάνει, κοπανάκι μου, στάσου», είχε τρελλαθεί από τους πόνους.

Χαρούμενος ο γέρος σκέφθηκε:

Τώρα ξέρω πώς να κάνω να πάρω πίσω τον γάιδαρο από τον πεταλωτή και το ταψί από τον γανωμάτη. Αν κοιτάνε και τους βαστάει η ράχη τους στο χορό του κόπανου, άς μη μου τα δώσουν.

Και τρίβοντας λίγο τη ράχη του έλεγε:

— «Αχ, πώς πονάω! τί ξύλο είναι αυτό που δίνει το κοπανάκι μου, Θεούλη μου! Για την κουταμάρα που έκανα νάφηση τον γάιδαρο μου στον πεταλωτή, και τιμωρήθηκα, κι' έφα-

γα το τάγιο μου, τώρα μόλις πάω σπίτι, θα πω στο κοπανάκι να δώση και στη γριά μου το τάγιο της, για την κουταμάρα που ήθελε να γανώσει το ταψί. Είχε δίκιο ο Άλγης που είπε πως το αυτό είναι το καλύτερο από τα τρία δώρα που μάς έδωσε.

Αμα έφτασε σπίτι του, μπήκε μέσα με κατεβασμένα μουτρα και βαρυαναστέναζε από τους πόνους της ράχης του.

— «Ω! έκανε η γριά καθώς τον είδε κατσούφη, ωστόσο πήρε θάρρος και τον ρώτησε:

— «Ε! τί σου είπε ο άράνης; Γίνεται τίποτα;

— Τί να μου πη κι' αυτός; μαύρος, που δεν ξέρει τρόπο να διορθωθεί το κακό μας; Παρά μου είπε να μη ξαναπάω να τον σκοτίσω, και μου έδωκε και το αυτό το κοπανάκι να του λέμε να μάς δέρνει για τις

κουταμάρες που κάναμε και οι δυο και μάς πήραν τον Φλωριά και το ταψί. Εγώ, καθώς έρχόμουν στο δρόμο, το έβαλα και μου έδωσε το πρώτο τάγιο, τώρα είναι η δική σου σειρά. Κι' έδω ο γέρος είπε:

— Χόρεψε, κοπανάκι μου, στη ράχη της γριάς μου μπάλλο.

Μόλις το κοπανάκι άρχισε το χορό, η γριά ξεφώνιζε δυνατά:

— «Αχ, ωχ, άμάν γέρο, βόηθα με, θα με σκοτώση ο κόπανος!

— «Αμάν, ξαμάν δεν έχει, τώρα κι' εγώ βρήκα την ευκαιρία να βγάλω το άχτι μου, που για το τίποτα με έδρισες «μαυρο βοϊδαρά».

— «Οχι, όχι, ποτέ πια δεν θα σε ξαναπώ έτσι. Μα καϊμέγε, δεν σ' έδριζα από κακία, αλλά από κακή συνήθεια.

(Το τέλος στο έρχόμενο)

ΠΑΝ. Α. ΣΕΦΕΡΛΗΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΥΝΙΑ ΣΤΟ ΚΡΕΒΑΤΙ

1. «Α, να κι' η κούνια! Θα κουνηθώ λιγάκι να χωνέψω...» — 2. «Τί ώρα! πώς μ' άρέσει!...» — 3. «Ο Θεός: «Κατέβα γρήγορα! κατέβα!» — «Η Φώφη: «Γιατί; κάνω κανένα κακό;» — 4. «Ο Θεός: «Μα δὲ βλέπεις, παιδί μου, πώς το ξύλο εκείνο έχει σαπίσει; Κι' αν σπάσει, καθώς θα κουνιέσαι, τί γίνεται;» — «Η Φώφη: «Μπα! τόσες φορές κουνήθηκα, μα δεν έσπασε ποτέ». — «Ο Θεός: «Πολλές φορές πάει η στάμνα στη βρύση, μα μία φορά σπάει». — 5. «Η Φώφη δεν ακούει τίποτα. Φυλάει ν' απομανουνθῇ ο Θεός της...» — 6. Και ξανακάθεται στην κούνια κι' άρχίζει να κουνιέται. Τρέχει κοντά της κι' ο Μπαράνης, γαυγίζοντας με χαρά... — 7. «Αλλ' άξαφνα τράκ! πατατράκ! το σάπιο ξύλο σπάει, η Φώφη πέφτει με το κεφάλι, χτυπά άσχημα...» — 8. Κι' από την κούνια, να την τώρα στο κρεβάτι, με πόνους, επιδέσμους και γιατρικά. Ποιός της φταίει; Το κεφάλι της που το χτύπησε...

(Άνεκρινώθη από τον Όλιβιέρο Κρόμβελ)

Ο ΕΙΡΗΝΙΚΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ MAURICE CHAMPAGNE

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

Υπάκουο το κοριτσάκι έμεινε σιωπηλό και τα μάτια της στράφηκαν πάλι στην άπεραντη θάλασσα και προσηλώθηκαν σ' ένα γλάρο που έμοιαζε σ' να παρακολουθούσε το καράβι στο δρόμο του.

Στην αρχή το θέαμα αυτό φάνηκε να την ενδιαφέρει πολύ.

Με δυνατά φτερουγίσματα το πουλί ύψωνταν ψηλά στον άέρα και ύστερα αφήνονταν απότομα να πέση χαμηλά και περνούσε σχεδόν ξυστά πάνω από τη λεία επιφάνεια της θάλασσας.

Σε λίγο όμως, ώσάν να είχε κουραστεί, η μικρούλα σφίχτηκε ακόμη πιο κοντά στον πατέρα της κι' ακούμπησε το κεφάλι της στον ώμο του. Τα μάτια της σιγά-σιγά έκλεισαν και αποκοιμήθηκε βαθειά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.
Γιάννης ο Ειρηνικός

Πίσω στην πρύμη, ενώ ο καπετάν-Μαθιός κρατούσε το δοιάκι, οι άλλοι ναύτες έψηναν καφέ και κάπνιζαν περιμένοντας καινούργιες διαταγές.

Με μεγάλη φροντίδα και προσοχή μὴν την ξυπνήσει, ο πατέρας είχε σκεπάσει το κοριτσάκι με ένα μεγάλο μαυρο μάλλινο μποξά, και δίχως να λήη λέξη την παρατηρούσε καθώς κοιμόταν, παρακολουθώντας την ήσυχη και κανονική αναπνοή της.

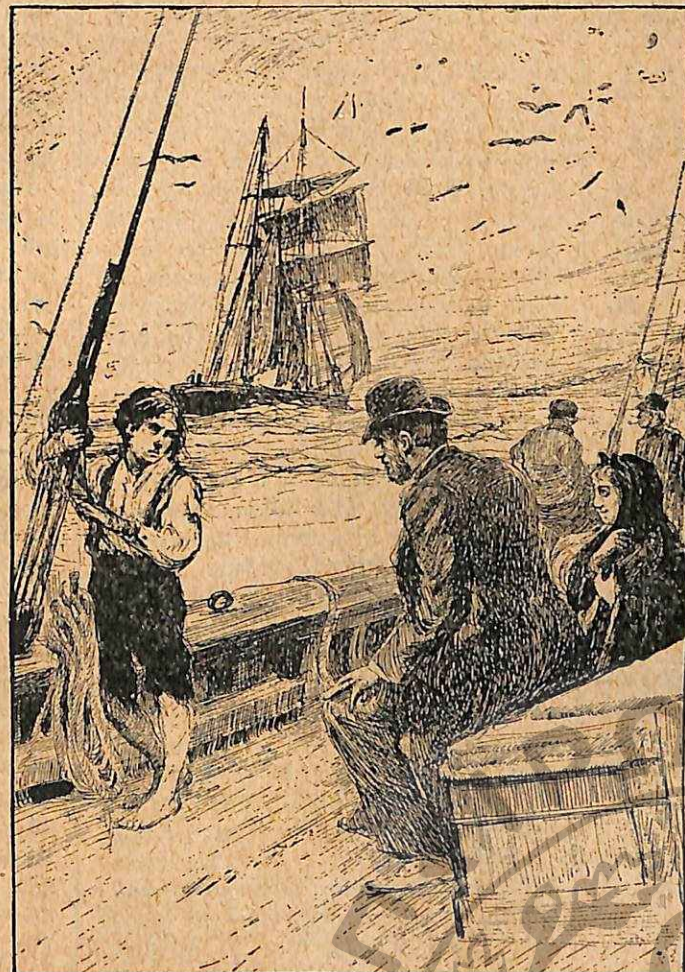
Θά ήταν πάνω από ένα τέταρτο της ώρας που το παιδί κοιμόταν, όταν, κοιτάζοντας γύρω του για να ιδῇ «Τὰ δυο παιδιά κοιτάχτηκαν σιωπηλά», (Σελ. 272, στ. α'.)

μήπως βρισκόταν εκεί κοντά κανένας ναύτης για να παραγγείλῃ μ' αυτόν στον καπετάν-Μαθιό να γυρίσει το τιμόνι κατά τη στεριά, ο πατέρας της Σούζης αντίκρυσε το μικρό μούτσο.

Το παιδί στεκόταν μπροστά, με το μισό του σώμα κρεμασμένο έξω από την κουπαστή, με το σαγόνι άκουμπισμένο στα δυο του χέρια. Με την έμφυτη εκείνη περιέργεια που αισθάνεται κάθε φτωχό παιδί όταν βρίσκειται μπροστά σ' ανθρώπους καλοντυμένους, που τους υποθέτει πλούσιους, ο μικρός μούτσος κοίταζε σκεπτικώς τους δυο επιβάτες.

Τὴν πρώτη στιγμή, όταν είδε δι' βρισκόταν τόσο κοντά τους, θέλησε να φύγει και να χωθῇ πάλι στ' άμπάρι· μα η άκίνησία του άγνωστου που δεν φαινόταν να τον έχει αντίληφθει και ο ήσυχος ύπνος της μικρούλας, τον καθυσέχασαν.

«Άλλωστε η περιέργειά του ήταν μεγαλύτερη απ' το φόβο του.

μάλιστα με τα μακριά ξανθά μαλλιά της που έπεφταν στους ώμους της· καθώς την κοίταξε όμως με μεγαλύτερη προσοχή, είδε δι' ήταν κάπως χλωμή, δι' τα μάγουλά της δεν έρόδιζαν, δι' τα χείλη της είχαν μόλις ένα έλαφρό κόκκινο χρώμα, και δι' τα κλειστά της βλέφαρα ήταν στεφανωμένα με μαύρους κύκλους. Συγχρόνως παρατήρησε δι' ο επιβάτης την έσφιγγε στενότερα κοντά του, κάθε φορά που μες στον ύπνο της η μαυροφορεμένη μικρούλα έβηχε, με ένα ξερό έλαφρό βηχάκι.

Οι παρατηρήσεις αυτές, μαζί με την ανάμνηση των γλυκών λόγων που του είχε άπευθύνει η μικρή άγνωστη, προκάλεσαν μιὰ περίεργη συγκίνηση στο φτωχό μούτσο, και έννοιωσε άμέσως μιὰ άνεξήγητη συμπάθεια για το κοριτσάκι αυτό.

«Ως εκεί που έφθαναν οι αναμνήσεις του δε θυμόταν να του είχε ποτέ μιλήσει κανείς τόσο γλυκά, και τώρα που ο θυμός του εναντίον του καπετάν-Μαθιού είχε περάσει κάπως, θά έννοιωθε μεγάλη ευχαρίστηση, ευτυχία μπορεί κανείς να πῇ, αν το κοριτσάκι άνοιγε τα μάτια του και το ξαναμιλούσε.

Καθώς όμως έκανε αυτές τις σκέψεις, θυμήθηκε με τί άσχημο τρόπο είχε άπαντήσει στην έρώτησή της. Και τότε έννοιωσε μεγάλη ντροπή και κατάλαβε δι' δε θά μπορούσε να παρουσιασθῇ μπροστά της δίχως να κοκκινήσει. Καλύτερο ίσως γι' αυτόν θά ήταν αν το κοριτσάκι δεν τον ξανάβλεπε· αποφάσισε λοιπόν να κρυφτῇ και να μὴν ξαναπαρουσιασθῇ προτού βγούν οι επιβάτες από το καράβι.

Έκανε κίβλας την κίνησή να φύγει, όταν άκουσε μιὰ φωνή να λῇ πίσω του:

— Γιάννη, Γιάννη παιδί μου, έρχεσαι έδω κοντά μιὰ στιγμούλα;

Σήκωσε το κεφάλι του με έκπληξη και κοίταξε.

Καθισμένος πάντοτε στην ίδια θέση ο επιβάτης το έκανε νόημα να πάη κοντά του.

Τὴν πρώτη στιγμή ο μικρός μούτσος έξακολούθησε να απομακρύνεται, σάν να μὴν είχε άκούσει, μα καθώς εκείνος επέμενε, κοντοστάθηκε, μη ξέροντας τί να κάνει, και πήρε πάλι το φοβισμένο και δυσιπιστο ύφος του.

Έμεινε λοιπόν εκεί, έτοιμος να το βάλῃ στα πόδια μόλις έδλεπε την παραμικρή υποπτη κίνηση.

Ο επιβάτης με το σοβαρό και θλιμμένο πρόσωπό του και τα μαύρα του ρούχα, δεν κίνησε πολύ την προσοχή του, τα μάτια του όμως καρφώθηκαν στη Σούζη με μεγάλο ενδιαφέρον.

Είχε άλλωστε δίκιο να ενδιαφερθῇ.

Δὲν του είχε μιλήσει; Κι' έπειτα ήταν ένα παιδί σάν κι' αυτόν, συναμήλικό του ίσως.

Η πρώτη του έντύπωση ήταν δι' την έδρισκε νόστιμη, πολύ νόστιμη

— "Ελα δώ, παιδί μου, είπε ο πατέρας της Σούζης. "Ελα λίγο εδώ κοντά μου. Πλησίασε λοιπόν. Μά φοβάσαι;

Δίχως ν' απαντήσει ο μικρός μάγκας, με μικρά διστακτικά βήματα, πλησίασε τον επιβάτη. "Όταν έφθασε αντίκρυ του, στάθηκε κι' ακούμπησε στην κουπαστή.

Τη στιγμή εκείνη η Σούζη άνοιξε τα μάτια και τα δυο παιδιά κοιτάχτηκαν σιωπηλά.

Ο Γιάννης είδε τότε ότι το κορίτσι χαμογελοῦσε.

(Ακολουθεί)

KIMON AΛKIANΣ

ΑΘΗΝΑ-ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Ο ΚΟΡΑΗΣ ΚΑΙ Η ΓΛΩΣΣΑ

Άγαπητοί μου,

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ γιορτάστηκαν τα εκατόχρονα του Κοραή. Πρωτοστάτησε η "Ακαδημία" Αθηνών και την 25 Μαρτίου, στην επίσημη αίθουσα της και στην πανηγυρική της συνεδρίαση, ακούστηκε ο πρώτος λόγος από τον άκαδημαϊκό κ. "Αμαντο. "Ακολούθησαν πολλοί άλλοι, στο Πανεπιστήμιο, στον Παρνασσό και καθεξής. "Εγινε και μνημόσυνο στη Μητρόπολη και κατάθεση στεφάνων στον τάφο. Κι' ένα δλάκερο μήνα, οι έφημερίδες και τα περιοδικά, σ' όλο τον έλληνισμό, δημοσίευαν άρθρα, μελέτες, βιογραφίες και ανέκδοτα του Κοραή. Πολλές απ' αυτές τις μελέτες και πολλοί από τους πανηγυρικούς λόγους τυπώθηκαν και χωριστά. Τα εκατόχρονα λοιπόν γιορτάστηκαν όπως ταίριαζε στη μνήμη του μεγάλου αυτού ανθρώπου, που στάθηκε ο πιο σοφός Έλληνας του καιρού του κι' ο πιο θερμός και φωτισμένος πατριώτης.

Γεννήθηκε στη Χίο το 1751 και πέθανε στο Πάρισι το 1833. Σπούδασε γιατρός χωρίς να γίνη. Κι' έγινε φιλόλογος χωρίς... να σπουδάσει. Δηλαδή, σπούδασε μονάχος του. Οι άρχαιοι "Ελληνες συγγραφείς, από τον Όμηρο ως τον Ηρόδοτο, ήταν ή μανία του. Παρακινούσε τους πλούσιους όμογενείς να κάνουν τα έξοδα, και τους τύπωνε με σχόλια και με προλόγους για να φωτίζεται το Γένος. Κι' είχε αποκτήσει τέτοια πείρα, τέτοια γνώση των αρχαίων ελληνικών χειμένων, που και ξένοι άκόμα, όταν ήθελαν να τυπώσουν κανένα, ανέθεταν την έκδοση στον Κοραή. Είχε παγκόσμια φήμη, κι' οι πιο σοφοί έλληνιστές του καιρού του τον θεωρούσαν πρύτανη.

Το Γένος, όπόδουλο άκόμα, ώφελήθηκε σημαντικά από τις εκδόσεις αυτές του Κοραή. "Ωφελήθηκε άκόμα από τις φρόνιμες συμβουλές του, τις υποθήκες του, τις οδηγίες του, που δεν έπαυε να γράφει και να τυπώνη. Πραγματεύταν όλα τα ζητήματα, που μπορούσαν να ενδιαφέρουν το Γένος, πολιτικά, κοινωνικά, εκκλησιαστικά, φιλολογικά. "Αλλά μια από τις μεγαλύτερες έθνικές υπηρεσίες του ήταν η δράση του κατά την Επανάσταση του 21. "Εμνε τότε στο Παρίσι. Στην αρχή, όταν έμαθε πως σχεδιάζόταν, αντίταχθηκε, λέγοντας πως για Επανάσταση ήταν άκόμα νωρίς. "Αλλ' άμα αποφασίσθηκε το μεγάλο κίνημα και σκόπευε η σημαία, ο Κοραής δεν σκέφθηκε άλλο παρά πως να βοηθήσει. Γέρος, δεν μπορούσε βέβαια να κατεβή στην Ελλάδα και να πάρη το όπλο. Πολέμησε όμως έλλοιώς. Δεν έπαψε στιγμή να συμβουλεύη με την πένα του, γράφοντας από το Παρίσι, τους αρχηγούς της Επανάστασης, και πολιτικούς και στρατιωτικούς. Και δεν έπαψε να μεταχειρίζεται όλη του την επιρροή και την κάνη εύμενός προς το δικαίο αγώνα των "Ελλήνων. "Ο φιλελληνισμός που αναπτύχθηκε τότε στην Εύρώπη και που τόσο συνετέλεσε — όπως ξέρουν όλοι — στην απελευθέρωση, οφείλεται κατά μέγα μέρος στον Κοραή.

Ίσως άκόμη μεγαλύτερη έθνική υπηρεσία του σοφού αυτού πατριώτη είναι ό,τι έκανε για τη γραπτή γλώσσα του Γένους. Γιατί γλωσσικό ζήτημα όπηρεχε από τότε. Οι δασκάλοι έγραφαν μίαν αρχαϊζουσα, νεκρή γλώσσα, κι' είχαν την άξιοση αυτήν να μάθη το Γένος, άφροντας όμως διόλου τη ζωντανή. "Ο Κοραής, πρόβλεψε άνθρωπος, αντίταχθηκε στους αρχαϊστές μ' όλη του τη δύναμη. Δεν μπορούμε, είπε, να παραμερίσουμε τη γλώσσα που μιλεί σήμερα ο λαός. Αυτήν θα γράφουμε για να μάς έννοη. Μόνο που θα τη διορθώνουμε και θα την αποκαταστήσουμε όσο μπορούμε, γιατί είναι χαλασμένη. Όύτε ο βότρυς, που είναι νεκρό, ούτε το σταφύλι, που είναι παραφθορά. Θα γράφουμε το σταφύλιον. "Ετσι και το παιδίον, το μῆλον, το δμμάτιον, το ποτήριον και καθεξής. Μ' αυτή την αρχή, μ' αυτή τη μέθοδο έγραψε την κοινή του γλώσσα ο Κοραής. Βάση της ήταν η νέα, η ζωντανή, η έμιλουμένη. Και παίρνοντας όλες της σχεδόν τις λέξεις, τις διόρθωνε, τις συμμόρφωνε με το τυπικό της αρχαίας.

Πολλοί σήμερα κατηγορούν τον Κοραή γι' αυτό το λάθος — γιατί ήταν λάθος να νομίζη πως η νέα μας γλώσσα είναι χαλασμένη, ενώ δεν είναι παρά εξελειγμένη — και γι' αυτό το διόρθωμα, που θα οδηγούσε σιγά-σιγά τη γραπτή γλώσσα στον έξαρχαϊσμό, θα την έκανε δύσρηση κι' ακατάληπτη και... θάχαμε πάλι τα ίδια. "Αλλά δεν έχουν δίκιο. "Ο Κοραής δεν ήταν κανένας μεγάλος ποιητής, για να ιδή, να διασθανθή άμέσως ολάκερη τη γλωσσική αλήθεια, όπως π: χ: στον ίδιο καιρό ο μεγάλος Σολωμός. "Ηταν κι' αυτός ένας δάσκαλος, ένας φιλόλογος. "Αλλά γι' αυτό ίσα-ίσα είναι και πολύ που μπόρεσε να ιδή ό,τι είδε κι' αντίταχθηκε στους σχολαστικούς, τους αρχαιομανείς, και κήρυξε τα δικαιώματα της ζωντανής γλώσσας, κι' έδωσε το παράδειγμα να δημιουργηθή μια άπλη καθαρεύουσα, τόσο διαφορετικά από εκείνη που έγραφαν ως τότε οι άλλοι.

Το ξέρω, αν ο Κοραής είχε μπόρει να ιδή τα πράγματα καλύτερα κι' είχε διδάξει από τότε, σαν το Σολωμό, να μεταχειριζόμαστε τις ζωντανές λέξεις με το ζωντανό τους τύπο — το παιδί το παιδιού, ο ράφτης οι ραφτάδες, το μῆλο, το μάτι, το ούτι, το ποτήρι και καθεξής — κι' όχι μόνο να μὴν τις διορθώνουμε κατά το αρχαίο τυπικό, παρά απεναντίας και τις αρχαίες λέξεις, που μένουν ή μπαίνουν στη νέα γλώσσα, να τις συμμορφώνουμε κι' αυτές με το τυπικό της — ή συνείδηση της συνείδησης, ή πράξη της πράξης κτλ. — το γλωσσικό ζήτημα θα είχε λυθεί πρό πολλού. Γιατί το Γένος θάκουγε βέβαια καλύτερα ένα σοφό δάσκαλο, ένα μεγάλο έλληνιστή σαν τον Κοραή, παρά το Σολωμό που δεν ήταν παρά ποιητής. "Αλλά κι' έτσι, βλέπετε, το γλωσσικό ζήτημα λύθηκε. Μόνο που χρειάστηκε να περάσουν χρόνια, να φαγή κι' ένας Ψυχάρης, να γίνουν άγώνες μεγάλοι, να χυθή άκόμη κι' αίμα...

Αδικόρο, ή γλωσσική αλήθεια φάνηκε, έλαμψε, νίκησε. Και την πρώτη της αρχή, τη βάση της να πούμε — πως δεν έπρεπε να παραμερισθή ή ζωντανή γλώσσα του έλληνο-νικού λαού — πρώτος από τους δασκάλους, τους φιλόλογους του καιρού του, την κήρυξε ο σοφότερος απ' όλους, ο "Αδαμάντιος Κοραής. Κι' αυτό δεν είναι βέβαια μικρό πράγμα.

Σας ασπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΠΑΝΟΔΙΟΣ ΤΡΑΓΟΥΔΙΣΤΗΣ

Έχετε το βράδυ, πίστεψε, άδελφούλα μου, Είχα μεγάλη θλίψη στην ψυχή μου, Μια πληγή με κυρίευε άβάσταχτη Γιατ' ήμουνα στο σπίτι μοναχά μου.

Βγήκα λιγάκι σ' άνοιχτό παράθυρο Και κοίταξα απέξω άφρημένη. Σε λίγο... ήρθε και κάθισε αντίκρυ μου

"Ενας γερούλης με ματιά θλιμμένη. Κανένας δεν τον πρόσεξε. Παράμερα "Ανοιξ' ένα κουτί όπου κρατούσε, "Εβγαλε ένα παλιό βιολί και άρχισε Να παίζη. "Ω, τί γλυκές που σκοπούσε!

Κι' όσοι βρεθήκαν και μ' έν' άναστειλάνα Διόσανε κάθε περισσή τους έγνοια. Τ' άχνό το δειλί, το μικρό, μάς φάει Πως ήτανε αυγή τριανταφυλλένια.

Κι' έπαιξε, άδελφή, πολλήώρα έπαιξε, Μας μέθυσαν τα όρατά του κομμάτια. "Ω ναι, μάς χάρισε ώρες άλησμόνητες Και δάκρυα μάς ανέβασε στα μάτια.

"Επαιξε και γελοῦσε. Μά αν τα μάτια του Προσεχτικά κανείς παρατηρούσε, Του πόνου θάβλεπε σ' άνικαθρέφτισμα Πως ψεύτικα το στόμα του γελοῦσε.

"Ο δύστυχος! χαρά σκοπούσε γύρω του Κι' έπαιξε το βιολί τάχα με κέφι! Μά μέσα, της ψυχής του τα κατάβαθα Τα σκέπαζε δόλωμαυρο ένα νέφι.

Κατόπι άπλωσε δειλά το δίσκο του, Ζητώντας μας τον οίχτο, τη συμπόνια, Κι' άφου του ρίξαμε, ξεκίνησε Με το βαρύ φορτίο του τα χρόνια... Βασίλισσα του Πόνου

Η ΜΕΓΑΛΗ ΑΔΕΛΦΗ

"Η μεγάλη άδελφή παντρεύτηκε. "Η μεγάλη άδελφή έφυγε για την ξενιτιά. Και τώρα που δεν είναι πια εδώ, ξαναβλέπω μπροστά μου το γλυκό της πρόσωπο, να μου χαμογελά άνάμεσ' απ' τον πέπλο, μ' ένα γέλιο γεμάτο δάκρυα. Κι' άκόμα έχω κρατήσει βαθιά στη θύμησή μου τον στερνό της χαιρετισμό, σαν κάτι διαβατικό μαγικό κι' άγαπημένο, σαν κάτι όπου μέσα του έχει κλειστεί το λατρεμένο πλάσμα, που κάποτε όπηρε για μένα ή μεγάλη άδελφή.

"Όλα είναι μουντά και θλιμμένα. "Απ' το δωμάτιό της, που τώρα έγινε δικό μου, ως τη μεγάλη φωτογραφία της που μου χαμογελά απ' τον τοίχο του σαλονιού, το κάθε πράγμα θαρρείς πως σε βλέπει μ' ένα παράπονο. Κι' έτσι καθώς κάθουμαι μόνη, αναθυμάμαι το κάθε τι και μια θλίψη μου πλανώνει την καρδιά.

Γλυκιά μεγάλη άδελφή! "Αναθυμάμαι το γέλιο της, που γέμιζε όλόκληρο το σπίτι, τα πεταχτά τραγούδια της, το άσμα της που σκορπίζονταν στον άέρα, άκόμα και το

χαδιάρικο μάλωμά της, που τέλειωνε πάντα σε γέλιο.

Και ποθώ τόσο να την έχω κοντά μου, ν' άκουμπήσω το κεφάλι μου στα γόνατά της και ν' άποκοιμηθώ ακούγοντάς την να μου μιλά με τη γλυκειά, νανουριστική, σαν τραγούδι, φωνή της!

"Η μεγάλη άδελφή ξαναγύρισε. "Υστερ' από τρία όλόκληρα χρόνια άπομάκρυνσης, μάς ξανάρθε ένα πρωί και μάς χαϊρέθηκε με το δακρυσμένο της χαμόγελο. Κι' είχε μαζί της ένα παιδί, ένα τόσο δά παιδάκι, που όλο γελοῦσε, άφίνοντας να φαίνονται τα τέσσερά του δοντάκια.

Τώρα που ξανάφυγε, γυρίζοντας πίσω στον άντρα της, τη φέρνω στο νου μου κι' ή καρδιά μου σφίγγεται γιατί δεν βρήκα σ' αυτή τη μεγάλη άδελφή των παιδικών μου χρόνων.

Γλυκιά μεγάλη άδελφή! Πιό παχουλιά και πιο όμορφη. Τα γαλανά της μάτια ώρες-ώρες, και ιδίως όταν κοιτάζουν το μπέμπη της, παίρνουν την έκφραση που μόνο ο Ραφαήλος, μπόρεσε να δώση στις Μαντόνες του. Το γέλιο της πιο γλυκό. "Η χάρη της πιο συναρπαστική.

Μά... πως να το πω; Λέπει εκείνη ή εύθυμη φασαρία της, τα πεταχτά τραγούδια της, τέλος το άσημαντο αυτό κάτι του έαυτού της, που ήταν τόσο γνώριμο σ' εμάς και σουδινε μια αίσθηση έμπιστοσύνης.

Και την ώρα που την είδα να φεύγει ξανά, με το έλαφο περπάτημα της, είχα την άπροσδιόριστη έντύπωση πως ή μεγάλη άδελφή άφησε στην ξενιτιά το μέρος του έαυτού της, το πιο γνώριμο, γι' αυτό και πιο άγαπημένο.

Συλφίς

ΠΛΟΥΣΙΑ ΚΑΙ ΦΤΩΧΙΑ

Δυο στέγες ήταν ή μια κοντά στην άλλη, που έκυρναν ή μια τη χαρά και εύχαρηστηση, ή άλλη την καταφρόνια και δυστυχία.

Κάτω απ' τα σαλόνια της πρώτης, άγνητούσαν παιδιάκια γέλια και χαρές, σκεπάζοντας την εύθυμη μουσική που σκορπίζε νότες ευτυχίας. "Η πλούσια κι' ευτυχισμένη Μαριέττα γιόρταζε τα γενέθλιά της.

Κάτω απ' την άλλη άντηχούσαν παιδικές λυπημένες φωνές και κλάμματα κι' από καιρού σε καιρό ένας βαθύς αναστεναγμός, που σκορπίζε στο μοναχικό δωμάτιο τη μελαγχολία. "Η δυστυχισμένη "Ελεντίτσα, άντικαθιστώντας τη μητέρα της, που έργαζόταν, περιποιόταν τον άρρωστο πατέρα της και παρηγορούσε τα μικρά της άδελφάκια, που μ' έχοντας τί να φάνε, ξεσπούσαν σε άπαρηγόρητα κλάμματα.

Οι δυο παιδούλες ήταν συνομήλικες, άλλ' όχι και φίλες. Γιατί ο έγωισμός, ή υπερηφάνεια κι' ο πλοστός στη Μαριέττα, την έμποδίζαν να γίνη φίλη της "Ελεντίτσας, κι' ούτε καν γύριζε να ιδή και να μιλήσει στη φτωχούλα, χύνοντας της, έτσι την παρηγορία στην άπεραντή της δυστυχία.

"Ετσι πέρασε πολύς καιρός. Και μια μέρα ή δυστυχία πλάκωσε τις δυο στέ-

γες, φέροντας το θάνατο στους πατέρες και των δυο κοριτσιών.

"Επάνω απ' το μεγάλο τάφο που τον στολίζει πλούσιος πέτρινος σταυρός, — πέρα στο νεκροταφείο — μια κόρη κλαίει ντυμένη στα μαύρα. Δίπλα ή άλλη κρατώντας ταπεινά άγριολούλουδα, στολίζει, χύνοντας άφθονα δάκρυα, το φτωχό πατρικό τάφο.

Για μια στιγμή τα βλέμματα των δυο όρφανών συναντιώνται. Και τότε αν τύχαινε κανένας εκεί κοντά, θάβλεπε μια παράξενη σκηνή: "Η Μαριέττα τρέχει κι' άγχαλιάζει την "Ελεντίτσα. "Η πλούσια παρηγορεί τη φτωχή, κι' ή φτωχή την πλούσια.

Κι' έτσι ή δυστυχία ένωσε τις δυο αυτές υπάρξεις, που άλλωστε για πάντα θάμειναν χωρισμένες.

Χωριατοπούλα

✱

Η ΝΑΝΤΑ ΕΓΧΕΙΡΙΖΕΤΑΙ

"Η Νάντα δεν είχε φοβηθή καθόλου όταν της είπε ο γιατρός πως έπρεπε να γίνη εγχείρηση. "Α! ήταν γενναία ή Νάντα! Ναι, δεν είχε δειλιάσει σ' αυτόν το λόγο. Μόνο να! κάπως, σφίχτηκε ή καρδιά της... κι' ύστερα... τίποτα πιά!

Με χαμόγελο — που έτρεφε όμως στην άκρη των χειλιών της — μπήκε στην κλινική. Με χαμόγελο σηκώθηκε την άλλη μέρα για ν' άνεβή στη χειρουργική αίθουσα. Μόλις όμως αντίκρουσε απ' την όρθάνοιχτη πόρτα το χειρουργικό τραπέζι, τους γιατρούς βουτηγμένους σ' άσπρα, τις νοσοκόμες που έτοίμαζαν τα εργαλεία, τότε — μα μόνο τότε — ένοιωσε να παγώνουν τα γόνατά της. Το χαμόγελο έσβυσε απ' τα χείλη της, κι' άσυναίσθητα κοίταξε γύρω της, σαν να ζητούσε βοήθεια. Μά οι νοσοκόμες την είχαν τριγυρίσει — έβρουν τόσο καλά την ψυχολογική κατάσταση κάθε άρρώστου που πρόκειται να εγχειρισθή! — και την έσπρωχναν άπαλά προς το χειρουργείο...

Πως βρέθηκε έσπλωμένη στο χειρουργικό τραπέζι; "Η Νάντα δεν μπορεί να θυμηθή! Θυμάται όμως ότι της έβαλαν ξαφνικά στο πρόσωπο μια μάσκα που μύριζε αίθερα. Τί άηδιαστική μυρωδιά! "Θέ μου! "Υστερα... μά ύστερα δέ θυμάται πια καθαρά... θαρρεί πως όνειρεύεται. Μά βέβαια, όνειρο είναι! Τί γυρεύουν γύρω της αυτοί οι άσπροντυμένοι άνθρωποι;... Ποιοι είναι; "Η Νάντα δεν τους γνωρίζει. Φορούν όλοι άσπρες μάσκες, που άφίνουν μόνο τα μάτια έλεύθερα. Και γιατί φορούν γάντια; Κι' ύστερα αυτός ο τεράστιος ηλεκτρικός λαμπτήρας που κρέμεται πάνω απ' το τραπέζι, τί σχέση έχει με τους λευκοφορεμένους ανθρώπους; Το φως του, ένα φως έντυφλωτικό άσπρο, τί στραβώνει. Την πνίγουν... θέλει να φωνάξη... να ζητήσει βοήθεια... μά ένας βαθύς άναστεναγμός ξεφεύγει κάτω απ' τη μάσκα.

— Δεν κοιμήθηκε άκόμη, γιατρέ, λέει μια νοσοκόμα. Τα μάτια της είναι άνοιχτά.

— Δεν περάζει. Σε δυο λεπτά θα είναι έτοιμη.

Κι' ή Νάντα κλείνει τα μάτια της άνατριχιάζοντας. Θα εγχειρισθή... κι' ή μαμπά περιμένει κάτω δακρυσμένη, κι' ο μπαμπάς... και τ' άδερφάκια περιμένουν μ' άγωνία στο σπίτι! "Ω!

ταλῆτες ἐξαιρετικὰ ρηχῆς. — «Τὸ εὐπνημα τῆς φύσης» τοῦ Γ.

«Καὶ παρὲς οὗτος ὁ ἄνθρωπος
εὐπνᾷ καὶ λογαριάζει
πῶς ἡ ζωὴ εἶναι σκληρὴ
καὶ μὴ τὸν «Ἄζη μοιάζει»,

Καλέ, τί ἀπαισιοδοξία εἶναι αὕτη; Μπορεῖ νὰ εἶναι σκληρὴ καμμιὰ φορὰ ἡ ζωὴ, ἀλλὰ ἔχει καὶ πολλὰς ὁμορφίαις καὶ πολλὰ καλὰ καὶ δὲν μοιάζει διόλου μὲ τὸν «Ἄζη». Ὡς ποίημα γενικὰ ἄτεχνο. — «Ἡ ἀνοικτὴ τῆς Μ. Π. Μ. Ἀντικανονικὸ. Πολὺ ἄτεχνη ἡ συχουργία. — «Ἄγιος Βασίλης» τοῦ Μπουμπούλ. Παράκαιρο. Ὡς ἰδέα καλὴ. Ἡ ἐκτέλεσις ὑστερεῖ πολὺ. — «Ἀνκμῆσεις ἀπ' τὴν Ἰωνία» τῆς Ροδανγῆς. Δὲν εἶναι γραμμένο στὸ ὕψος πού πρέπει. Στὴν «Διάπλασι» δὲν δημοσιεύονται κομμάτια πού δείχνουν τάσεις ἐπικρίσεως ὁρισμένων συγχρόνων γεγονότων. Μὴ λησμονεῖτε ὅτι ἡ «Διάπλασι» πηγαίνει καὶ σὲ ὑπόδοι μέρη. — «Ἡλιοβασιλευμένη» τῆς Δανάης. Καλογραμμένο, ἀλλὰ δίχως τίποτε τὸ ἐξαιρετικόν. Τὸ θέμα πολὺ συνηθισμένο. — «Σούζη» τοῦ Φάουστ. Δὲν ἔχει καμμιὰ συνοχή. Τελείως ἐσφαλμένο. Ὁ μπουμπούς νὰ γίνῃ ἓνα χαριτωμένο κομμάτι μὲ τὸν νόστιμο τύπο τοῦ κοριττοῦ πού παρουσιάζει. — «Ὁ θάνατος τοῦ ἀδελφοῦ μου» τοῦ Γολιάθ. «Μιὰν βροχερὴ νύκτα τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου καθήμεθα γύρω στὴ φωτιὰ παραπλευρῶς...» Τί σχολαστικὴ γλῶσσα εἶναι αὕτη; Γράφετε πὶὸ ἀπλᾶ. Τὸ θέμα πολὺ θλιβερό. — «Ρηνιὸν» τῆς Βάνδας. Ἐξαιρετικὰ μεγάλο. Δὲν εἶναι καὶ λογοτεχνικὰ γραμμένο. Παρασιάζει καὶ πολλὰς ἀνακρίσεις. Κι' ὁ πὶὸ γνήσιος ἀκόμη Ρουμελιώτης δὲν γράφει βέβαια ρουμελιώτικα στὸ γράμμα του. «Κι πού λές, φέρουν καὶ τοὺς Ρηνιὸν» κτλ. «Ἄλλο ἂν οἱ λέξεις παραμορφώνονται στὸ στόμα τοῦ ἀπὸ τὴν ἰδιωτικὴν προφορά. Τὸν ὀρθὸν τύπο καὶ τὴν ὀρθὴν γραφὴν τοὺς τὴν γνωρίζει καὶ αὐτὴν χρησιμοποιοῦ. — Ὁ ἐξακολούθησεν.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δὲν ἐγκρίνεται, οὔτε ἀναδύεται, ἂν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὸ δικαίωμα, δρ. 10. — Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀνανεούμενα ἰσχύουν ὡς τὴν 30 Νοεμβρίου 1933. Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Α, ἀνέκουν σὲ ἀγρία καὶ ὅσα ἀπὸ Κ, σὲ κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Κρυφὸ Σχολειό, ἁ. (1; —). Καρδιοκλέφτρα, κ. (ΕΖ). Κεφαλλονιτοπούλα, κ. (ΑΔ). Γλυκεῖα Ἀνάμνησις, κ. (ΝΚ).

Ἡ **Διάπλασις** ἀσπάζεται τοὺς φίλους τῆς: Μπουμπούλ (αὐτόγραφο τοῦ κ. Φαίδωνος; ἔλα καμμιὰ μέρα νὰ σοῦ δώσω, γιατί γιὰ νὰ σοῦ σταίῃ δὲν ἔχει καιρό!) Παπαρούνα (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τίς εἰκόνας, ἀλλὰ δυστυχῶς εἶναι τυπωμένες μὲ χρώμα καὶ δὲν φωτογραφοῦνται) Μεγάλον Μυαλό (σὲ συγχάρω γιὰ τοὺς καλοὺς βαθμούς) Καίτην Π. Θεοδώρου (Ὁδηγὸν ἔστειλα, περιμένω καὶ ψευδώνυμο) Δεκαεπταετῇ Ὀνειροπόλον (ἔστειλα 10 τετράδια) Ἀργιολούλουδο (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ἐσπᾶθμα) ἐλπίζω νὰ μοῦ γράψῃ κι' ἡ νέα μου φίλη) Νυχτολούλουδο (πολὺ εὐχαριστῶ! θὰ μοῦ γράψῃ καί, ὅταν ἔχω τόπο, θὰ σοῦ ἀπαντήσω) Ζουάναν (Ὁδηγὸ ἔλα στὸ γραφεῖο νὰγοράσῃς) τέτοιο ψευδώνυμο δὲν ἔχω ἐγκρίσει) Δευνάταν, Πανοέν, Λιχουδίτσαν, Χουσιὴν Πεταλουδίτσαν, Νεράϊδαν τῶν Ἀργῶν, Σεληνιώτικον Ὀρίζοντα, Δημητρίον Ἀδερφινόν. Μέντιουμ, Ἀγοράμπελην, Μπέλλαν, Ρωμλέον Πιτσιρίκον, Τριφασικόν κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολάς ἔλαβα μετὰ τὴν 3 Μαΐου, θάπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 264ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ τυλλαδίου τούτου εἶναι δεῖται μετὰ τῆς 6 Ἰουλίου.

262. Δεξιόγριφος

Κάποια θεὰ στολίζεται
Μ' ἀνθη σεμνὰ ὥραϊα,
Κι' ἀμέσως ἐμφανίζεται
Βασίλισσα ἀρχαία.
Ἐλλὰς τοῦ Μέλλοντος

263. Στοιχειόγριφος

Κερασφόρο ζῶο εἶναι,
Μ' ἂν τοῦ κόφης τὸ λαϊμό,
Πλοῦσι' ἀρχαία πολιτεία
Θὰ τὸ κάμῃς στὸ λεπτό.

Ναπολεόν

264. Στοιχειοτονόγριφος

Εἰς τοὺς νικητὰς μὲ δίνουν.
Τοῖα γράμματ' ἂν μοῦ σβύσης
Καὶ στὸ τέλος μὲ τονίσῃς,
Μὲ ἀνάβουν καὶ μὲ σβύνουν.

Γαλιδιώτης

265. Δημῶδες Ἀίνιγμα

Στραβολαιμιασμένη ἡ μάννα
Καὶ μαλαματένια ἡ κόρη.
Τῶρ' ἂν πῆς καὶ γιὰ τὸ ἐγγόνι,
Σπέρτο μοναχό!

Λήμνιος Ἀνθός

266. Πυραμῖς

+
* +
* * + *
* * * + * *
* * * * + * * *

Ὅριζοντίως ἐκ τῶν ἄνω: σύμφωνον, ὥρα τοῦ ἔτους, κένταυρος, ἀμαζών, ἀρχαῖος περιηγητής. Οἱ σταυροὶ καθέτως ἄνθος.

Μῦρον τῆς Ἀνδρου

267. Κρυπτογραφικόν

1 2 3 4 5 6 7 8 2 = Ρήτωρ
2 8 4 3 2 = Μέρος τοῦ ναοῦ
3 5 6 7 1 3 2 = Ἀρχαῖος ποιητής
4 5 6 7 3 2 = Δύναμις
5 3 4 6 = Ἐργαλεῖο καὶ σαλάτα
6 5 8 2 = Ἀρχαῖος θεός
7 5 1 6 = Ἀριθμὸς
8 5 6 = Θεὰ

Κέρην Κούκλα

268-272. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἐνός γράμματος ἐκάστης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἐνός ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

ἁμνός, πόλος, λάβα, Δανός, Ἐρις.
Παπαρούνα

273. Φωνηεντόλιπον καὶ Ἑλλιποσύμφωνον ἐκ Διπλῆς Ἀκροστιχίδος

Τὰ μὲν ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητούμενων λέξεων ἀποτελοῦν φωνηεντόλιπον τοῦ τύπου

* * - * * *

τὰ δὲ δευτέρω ἐλλιποσύμφωνον τοῦ αὐτοῦ τύπου καὶ τοῦ αὐτοῦ ἀρχαίου γνωμικοῦ:

1, Μέταλλον κοινόν· 2, Αἴσθησις· 3, Δένδρον ὀπωροφόρον· 4, Περιήγησις διὰ τὸ μαντεῖον τῆς πόλεως· 5, Φυτόν ἀρωματώδες.

Λυσάχαρτο

274. Μικτόν

πτρ - ου - κλ - αι - δν - ιαι
Γολιάθ

275. Γεῖφος

Ὡδὴ ᾧ γεννήσει τόκοι νεῖκος
Φωτεινὸ Σκοτάδι

ΑΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμάτων. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλου 8

91. Ἀστράναξ (ἄστρ, ἀναξ). — 92. Ἀτλας ἄλας. — 93. Ἡλῖος Ἡλίας. — 74. Ἰούδας Ἰούδας. — 95.

Α Τ Σ 96. ΠΕΡΙΑΝΔΡΟΣ
Ρ Ι Α (ἐρείπιον, Ροδαν-
Τ Β Ι νός, Ἰόνιον. Ἀν-
Δ Α Ρ Ε Ι Ο Σ δεις, νάρδος, Δα-
Ν Ρ Μ νία, ὄπιον, σπά-
Ι Ι Ι ρος). — 97. Σώφρο-
Α Σ Σ σι πᾶσιν ἡ σιγὴ
πρέπει. (Ἡ ἀνάγνωσις κατὰ στίχον ἐκ
τῶν κάτω καὶ ἐκ δεξιῶν). — 98. ΝΙΟ-
ΒΗ (Νάρθηξ, Χίος, πῦον, Κέρβερος,
Διομήδης). — 99. Εἰ ἀναγκαῖον εἴη ἀ-
δικεῖν ἢ ἀδικεῖσθαι, ἐλοίμην ἂν ἀδι-
κεῖσθαι. — Οὐαὶ τοῖς ἡττημένοις (οὐ,
εἰς εἰς ιτ, μὲν εἰς).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΑΓ'—283]

Τριανταφυλλένιο Δάκρυ! Γιατί δὲν
ἀπαντᾷς στὴν (ΑΓ'—167); Περιμέ-
νω τετραδιάκι. Τάσος Δούζης

[ΑΓ'—284]

Ἀλληλογραφῶ καὶ ἀνταλλάσσω τετρα-
διάκια. Δ/σις: κ. Μιχαὴλ Μιχαλό-
πουλον, Τρίπολιν, διὰ:

Ἡχὼ τοῦ Μαινάλου

[ΑΓ'—285]

Μ. Μαυρογένους, ἐγὼ Ὀθρ. Νικ.; ἀ-
πατάσαι. Τατιάνα—Δορυλ. Ἡσαῖα.
Ναυτάκι

[ΑΓ'—286]

Ὡσεὶς εὐγενικὰ διαπλάσσομεθα, χαρί-
στε σὲ μὲνα λίγη χαρὰ μ' ἓνα σας
γραμματάκι. Δ/σις: κ. Ζαρκαδούλαν, Φρού-
ρархον, Κοζάνην, διὰ:

Καρδιοκλέφτραν

[ΑΓ'—287]

«ΓΟΗΣΣΕΣ» Βον Παράρτημα «Χαρού-
μενης Συντροφιάς» ἐν Κοζάνη. Πρόσ-
δρος: Σδυσμένη Ἑλπίς, Τατιάνα: Θλιμμέ-
νη Γοητεία, Γραμματεὺς: Παρήγορος Ἀγ-
γελος, Μέλη: Καρδιοκλέφτρα, Ἀγγελοῦ
Ἑλπίδος.

[ΑΓ'—288]

Ἀποκαλύψεις: Ἀκτίς Ἑλπίδος—Ἰωάν-
να Τζελεπίδου, Ἀλιαν—Ψιμάρα.

Μαντὰ Μαυρογένους

[ΑΓ'—289]

Ἰδὼν Πέτροβιτς, τί κάνουν οἱ μπουκλι-
τρες σου; Σούζη

[ΑΓ'—290]

Θίασε Χόλλυγουντ, συγγνώμην...
ὕπνον ἐλαφρό. Σούζη

[ΑΓ'—291]

Θίασε Χόλλυγουντ, ὁ Α. Παπαδό-
πουλος εἶναι διαπλάσσομεθα; Α!
Σούζη

[ΑΓ'—292]

Σούζη, δὲν τρῶω κουτόχορτο. Ι. Ψ.
Ζάν Μυρά

[ΑΓ'—293]

Υπερφυσικὸ Μπεμπέ—Σταύρος Δ., Δευ-
καδίκτο Ἀκρογιάλι—Ἰωάννης Θ..
Σὺς γνωρίζω. Λεοντιδίδης

[ΑΓ'—294]

Σούζη, Ι. Ψ. εἶσαι Β...
Μουζεύκιν

[ΑΓ'—295]

Ἀνταλλάσσω Μ. Μυστικά. Στείλατε:
Ἰερὰν Μητρόπολιν Κοζάνης, εἰς Κο-
ζάνην, διὰ: Θλιμμένη Γοητεία